

W Archiwach Państwowych trwa przeprowadzka zasobu Archiwum Narodowego w Krakowie do nowej siedziby przy ul. Rakowickiej 22E. Prace rozpoczęto od Oddziału na Wawelu.

Zasób Oddziału I na Wawelu, liczący prawie 1,2 km półek magazynowych, na których zgromadzono ponad 36 tys. jednostek archiwalnych, ze względu na swoją wyjątkową wartość, został wytypowany jako jeden z pierwszych kandydatów do przenosin.

Najstarsza i najcenniejsza część zasobu obejmuje ponad 3500 ksiąg ziemskich i grodzkich dawnego województwa krakowskiego. To najbardziej kompletny zbiór tego typu w Polsce, który zawiera najstarszą zachowaną księgę sądu ziemskiego dawnej Rzeczypospolitej z wpisami od 1374 roku. Bogato reprezentowaną grupę stanowią archiwa prywatne, w tym archiwa rodowe, w których przechowywane są materiały archiwalne wytworzone od czasów średniowiecza. Gromadzono w nich przywileje monarsze, materiały genealogiczne, akta gospodarcze majątków ziemskich, prywatną korespondencję, a nierzadko także teksty literackie, bogate zbiory fotograficzne oraz ikonograficzne. Wśród rodowych zbiorów zgromadzonych na Wawelu znajdują się m.in. archiwa Konopków z Modlnicy i Mogilan, Potockich z Krzeszowic, Chodkiewiczów z Młynowa, Tarnowskich z Dzikowa czy książąt Sanguszków Olgierdowiczów ze Sławuty i Gumnisk. W zasobie archiwów rodzinno-majątkowych można odnaleźć również nietypowe materiały takie jak szarfy i fartuszki masońskie, pióro znalezione przez pracowników Archiwum w księdze gospodarczej z pierwszej połowy XIX wieku, portfel generała Józefa Chłopickiego oraz zachowane jako pamiątki – pukle włosów znanych Polaków.

Charakter przechowywanych na Wawelu cennych zbiorów wymusza prowadzenie prac z zachowaniem szczególnych środków ostrożności. Podczas transportu archiwalia są pakowane do plastikowych skrzyń i uzupełniane wypełniaczami, tak by wyeliminować jakikolwiek ruch obiektu w skrzyni i zapewnić maksymalne zabezpieczenie przed jego uszkodzeniem. Ilość nośników (skrzyń) oraz ich zawartość jest każdorazowo dokładnie spisywana. Po dostarczeniu na miejsce archiwalia są rozkładane na wcześniej oznaczonych półkach.

Dotychczas, dzięki sprzyjającej pogodzie w pierwszym tygodniu przeprowadzki oraz wcześniejszemu przygotowaniu akt, przewieziono prawie połowę zasobu oddziału wawelskiego. Bezpiecznie do nowej siedziby dotarły już m.in. zespoły ksiąg ziemskich i grodzkich krakowskich, zatorskich, pilźnieńskich, bieckich, oświęcimskich, sądeckich i akta sądów. Obecnie trwa przewóz akt rodowych. Niebawem w eskorcie policji wyruszą z Wawelu także wiekowe i bezcenne pergaminy.

Zakończenie przeprowadzki akt Oddziału na Wawelu zostało zaplanowane na 23 października 2020 r. 12 października 2020 r. rozpoczęły się również przenosiny kolejnego Oddziału przy ul. Lubicz.

Przechowywane są w nim obiekty wielkoformatowe (mapy, plany itp.), których gabaryty wymagają szczególnego podejścia. W kolejnych tygodniach (26 października i 9 listopada) planowana jest przeprowadzka zasobów z Oddziałów przy ul. Grodzkiej i ul. Orzeszkowej. Prace opóźnić mogą opady deszczu.

Magazyny archiwalne nowego budynku Archiwum Narodowego w Krakowie rozlokowane na 8 kondygnacjach mogą pomieścić ok. 70 000 metrów bieżących akt. Bezpieczne miejsce znajdują tu rozproszone dotąd materiały archiwalne z 5 obecnych oddziałów krakowskich Archiwum oraz ekspozytury w Spytkowicach k. Zatora. Po przeprowadzeniu większości obecnego zasobu Archiwum (ok. 20 000 mb akt), reszta powierzchni magazynowej stanowić będzie rezerwę na dopływy, obliczaną na najbliższe kilkadziesiąt lat.

Przeprowadzka cennych zbiorów Archiwum Narodowego w Krakowie do nowej siedziby

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: środa, 14, październik 2020 12:54

Alicja Cisowska

Odsłony: 763

Budynek dysponuje również nowoczesnymi pracowniami konserwacji i digitalizacji, intrologatorią, wielomodułową czytelnią, w której udostępniane będą materiały archiwalne oraz salą audiowizualną na 180 osób, a także trzema serwerowniami, w tym serwerownią ogólnokrajowego Zapasowego Repozytorium Cyfrowego Archiwów Państwowych.

Obiekt został zrealizowany dzięki wsparciu Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych i sfinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Źródło: Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych